

Aan de begunstigden van een betaling kan een algemeen verbod worden opgelegd om de betaler kosten in rekening te brengen, ongeacht het gekozen betaalmiddel

Dit verbod kan ook gelden voor een telecomoperator die mobiele telefonie aanbiedt

T-Mobile Austria, een leverancier van mobiele telefonie in Oostenrijk, preciseerde in haar algemene voorwaarden¹ dat zij klanten die via telebankieren of per acceptgiroformulier betaalden, verwerkingskosten in rekening bracht. Zo dienden consumenten die het tarief „Call Europe” kozen en gebruikten, maandelijks een toeslag van 3 EUR te betalen indien zij voor die betaalwijzen opteerden.² De Verein für Konsumenteninformation, een Oostenrijkse consumentenvereniging, voert aan dat deze clausule in strijd is met de Oostenrijkse wet betreffende betalingsdiensten. Deze wet verbiedt de begunstigden van een betaling immers kosten aan te rekenen, ongeacht het gekozen betaalmiddel. T-Mobile Austria is echter van mening dat noch deze Oostenrijkse wet, noch de richtlijn van de Unie die door deze wet wordt uitgevoerd (richtlijn betreffende betalingsdiensten³), op haar van toepassing is, aangezien zij geen „betalingsdientaanbieder” is, maar een aanbieder van mobiele telefonie. Bovendien stelt T-Mobile Austria dat de Oostenrijkse wetgever het betrokken verbod in strijd met de richtlijn niet heeft gemotiveerd en dat een acceptgiro (overschrijvingsformulier) geen „betaalinstrument” in de zin van de richtlijn is.

Op vordering van de betrokken consumentenvereniging is T-Mobile door de Oostenrijkse rechters in eerste aanleg en in hoger beroep verbod opgelegd om de litigieuze clausule in nieuwe overeenkomsten op te nemen en om zich op die clausule te beroepen voor reeds bestaande contracten. De zaak is thans aanhangig bij het Oberste Gerichtshof (de hoogste rechterlijke instantie van Oostenrijk), in een procedure die leidt tot een beslissing waartegen niet meer kan worden opgekomen. In die context verzoekt deze rechterlijke instantie het Hof om uitlegging van de richtlijn.

In het vandaag uitgesproken arrest wijst het Hof erop dat de richtlijn de lidstaten uitdrukkelijk de bevoegdheid verleent om het recht om een vergoeding te verlangen voor betalingen die met een bepaald betaalinstrument worden verricht, te ontzeggen of te beperken, voor zover daarbij rekening wordt gehouden met de noodzaak om de concurrentie en het gebruik van efficiënte betaalinstrumenten aan te moedigen. Deze bepaling is ook van toepassing op het gebruik van een betaalinstrument in het kader van de contractuele relatie tussen een aanbieder van mobiele telefonie (die de betaling ontvangt) en zijn klant (die betaalt). Volgens het Hof betreft deze bevoegdheid immers de relatie tussen een „begunstigde” en een „betaler” en kunnen een operator van mobiele telefonie en zijn klant, wanneer zij een betaling ontvangen of verrichten, respectievelijk als „begunstigde” en „betaler” worden gekwalificeerd.

Voorts is volgens het Hof die bevoegdheid van de lidstaten niet beperkt tot het verbieden van toeslagen voor het gebruik van één bepaald betaalinstrument. De richtlijn **verleent de lidstaten integendeel de bevoegdheid om de begunstigden van een betaling een algemeen verbod op**

¹ In de versie die van toepassing was in november 2009.

² Dat was daarentegen niet het geval voor abonnees die voor betaling met automatische incasso of via een debet-creditcard kozen.

³ Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van richtlijn 97/5/EG (PB L 319, blz. 1).

te leggen om de betaler kosten in rekening te brengen, ongeacht het gekozen betaalmiddel, mits de betrokken nationale regeling – in haar geheel gezien – rekening houdt met de noodzaak om de concurrentie en het gebruik van efficiënte betaalinstrumenten aan te moedigen. Hoe dan ook beschikken de lidstaten bij de uitoefening van de hun toegekende bevoegdheid over een ruime beoordelingsmarge. Het staat aan het Oberste Gerichtshof om na te gaan of de Oostenrijkse regeling voldoet aan die voorwaarde.

Het Hof preciseert verder dat zowel betalingsopdrachten via een papieren acceptgiroformulier als betalingsopdrachten via een elektronische overschrijving (telebankieren) betaalinstrumenten in de zin van de richtlijn zijn. Wat de uitlegging van het begrip „betaalinstrument” betreft, merkt het Hof op dat er sprake is van verschillen tussen de diverse taalversies van deze richtlijn. Rekening houdend met het feit dat er niet-gepersonaliseerde betaalinstrumenten bestaan, stelt het Hof vast dat onder het begrip „betaalinstrument” – zoals dit in de richtlijn is gedefinieerd – verschillende niet-gepersonaliseerde procedures kunnen vallen die tussen de gebruiker en de betalingsdienstaanbieder zijn overeengekomen en die worden toegepast bij het verrichten van betalingsopdrachten.

T-Mobile heeft verzocht om een beperking van de werking van het arrest in de tijd.⁴ Slechts zeer uitzonderlijk kan het Hof een dergelijk verzoek inwilligen. Daarvoor is met name vereist dat particulieren en nationale autoriteiten tot een met het recht van de Unie strijdig gedrag zijn gebracht door een objectieve en grote onzekerheid over de strekking van de Unierechtelijke bepalingen. Het Hof is van oordeel dat die voorwaarde in deze zaak niet is vervuld, aangezien de Oostenrijkse wet betreffende de betalingsdiensten de relevante bepalingen van de richtlijn naar behoren heeft omgezet. Bovendien constateert het Hof dat T-Mobile niet heeft aangetoond dat zij het risico loopt ernstige economische gevolgen te ondergaan. Bijgevolg weigert het Hof de werking van het arrest te beperken in de tijd.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

⁴ Volgens vaste rechtspraak verklaart en preciseert de uitlegging die het Hof in het kader van de prejudiciële procedure aan een Unierechtelijk voorschrift geeft, de betekenis en de strekking van dat voorschrift zoals het sedert het tijdstip van de inwerkingtreding ervan moet of had moeten worden verstaan en toegepast. Hieruit volgt dat het aldus uitgelegde voorschrift door de rechter ook kan en moet worden toegepast op rechtsbetrekkingen die zijn ontstaan en tot stand gekomen vóór het arrest waarbij op het verzoek om uitlegging is beslist, indien voor het overige is voldaan aan de voorwaarden waaronder een geschil over de toepassing van dat voorschrift voor de bevoegde rechter kan worden gebracht.